

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria muzicii universale 6

Anul universitar: 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Reformată și Muzică
1.3 Departamentul	Teologie Reformată și Muzică
1.4 Domeniul de studii	Muzică
1.5 Ciclu de studii	BA – Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Muzică/ Licențiat în muzică
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Istoria muzicii universale 1					Codul disciplinei	TLM 3634
2.2 Titularul activităților de curs			dr. Fekete Miklós					
2.3 Titularul activităților de seminar			dr. Fekete Miklós					
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei		DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	Din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități: participări la concerte (filarmonică, opere, recitaluri), participări la conferințe, simpozioane					10
3.7 Total ore studiu individual					51
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	cunoștințe de Teoria muzicii, Istoria muzicii, Istoria culturii și civilizației universale
4.2 de competențe	- aptitudini muzicale (auz muzical, simț ritmic etc.), scris-citit muzical - competențe analitice, sintetice, memorie muzicală

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- prezență obligatorie de 75% - parcursarea materialelor de citit, îndeplinirea sarcinilor cerute
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	- prezență obligatorie de 100% - realizarea temelor de seminar (în cadrul sau în afara orelor) - pregătirea și ținerea seminarelor desemnate, realizarea proiectelor - folosirea regulată a bibliotecilor mai importante din Cluj-Napoca.

6.1 Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• „studiază muzica” • „identifică caracteristicile muzicii” • „studiază partituri muzicale” • „ilustrează cu exemple în timpul activității didactice” • „realizarea unei corelații corecte între textul muzical și configurația sonoră, pe baza abilităților auditive și de scris-citit muzical dobândite (inclusiv auzul muzical interior)”; • „utilizarea corectă a elementelor de bază ale tehnicilor clasice de scriitură și a metodelor fundamentale de analiză muzicală”; • „clasificarea argumentată a operelor muzicale, pe baza identificării și descrierii caracteristicilor de gen și ale principalelor perioade stilistice muzicale”; • dezvoltarea deprinderii de audiție muzicală conștientă; • dezvoltarea capacității de recunoaștere de stil muzical și de sistematizare stilistică; • însușirea unui bagaj de cunoștințe referitoare la viața, activitatea, opera compozitorilor; • însușirea caracteristicilor/ stilemelor definitorii ale fiecărei epoci stilistice, școli componistice, precum și utilizarea corectă a elementelor de bază ale unor tehnici clasice de scriitură și analiză muzicală; • capacitatea de recunoaștere auditivă a unor exemple selectate din literatura muzicală (lucrări instrumentale, camerale, simfonice, vocal-simfonice); • Definirea în plan conceptual a regulilor gramaticale și a elementelor de limbaj muzical ce constituie fundamentul tehnicilor clasice de scriitură și analiză muzicală • utilizarea adecvată de date, teorii, principii fundamentale, referitoare la diferitele culturi/epoci/stiluri/genuri muzicale • încadrarea unor lucrări studiate în anumite scheme funcționale, ce decurg din caracteristicile lor stilistice/ structurale în vederea obținerii unui rezultat cu valențe estetice • recunoașterea contextului istoric, cultural și stilistic al unei lucrări muzicale, pe baza identificării argumentate a elementelor caracteristice (tipare formale, structuri gramaticale etc.) • analiza și interpretarea gramatical-muzicală a lucrărilor muzicale sub aspectul formei, al tehnicilor clasice de scriitură și al caracteristicilor stilistice
-------------------------	---

Competențe transversale	• „gestionează dezvoltarea profesională personală” • „se autopromovează” • „face față tracului” • „proiectarea, organizarea, desfășurarea, coordonarea și evaluarea unui eveniment artistic/unei unități de învățare, inclusiv a conținuturilor specifice din programa disciplinelor muzicale”; • „aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice”; • „autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii”; • dezvoltarea capacității de „înțelegere” muzical-artistică; • formarea gustului muzical și sensibilizarea receptivității muzicale; • dezvoltarea capacității de recunoaștere a valorilor estetice în muzică; • dezvoltarea abilității de analiză; • dezvoltarea deprinderii cititului muzical prin urmărirea atentă a unor partituri instrumentale, camerale, simfonice și vocal-simfonice; • formarea deprinderii de judecată estetic-stilistică; • dezvoltarea capacității de formare a unor relații interdisciplinare între disciplina de istoria muzicii și a) alte discipline ale muzicii (teoria muzicii, teoria instrumentelor, forme muzicale, armonie, contrapunct, dirijat cor, citire de partituri, estetică și stilistică muzicală, instrument etc.), respectiv b) discipline extramuzicale (literatura universală, istoria universală, teoria artei, sociologie etc.)
-------------------------	---

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	• Identifică și descrie caracteristicile diferitelor culturi, stiluri, genuri și forme muzicale, în corelație cu alte domenii artistice și/sau aspecte istorice, cu referire în mod deosebit la repertoriul specific specializării. • Cunoaște și utilizează surse relevante de informații cu specific muzical sau tangente domeniului. • Identifică, definește și descrie elementele de limbaj muzical ce stau la baza tehnicilor clasice de scriitură și metodelor consacrate de analiză muzicală, cu referire în mod deosebit la sfera specializării.
Aptitudini	• Clasifică argumentat lucrări muzicale (cu specific și nivel de complexitate variabil, în funcție de specializare), pe baza caracteristicilor stilistice, luând în considerare contextul istoric și cultural. • Colectează, evaluează, selectează și sistematizează informații cu specific muzical sau tangente domeniului (de ordin istoric, cultural, estetic, stilistic etc.). • Analizează și evaluează în mod autonom și responsabil concordanța dintre textul muzical și exprimarea sonoră, într-o varietate repertorială și stilistică reprezentativă, în funcție de specializare.
Responsabilități și autonomie	• Se integrează în contexte artistice și sociale diverse, aplicând cunoștințele referitoare la stiluri, genuri, forme și tradiții muzicale pentru a-și fundamenta și adapta propria activitate muzical-artistică. • Elaborează conținuturi pentru propria activitate muzical-artistică și își lărgeste, diversifică, nuanțează și rafinează permanent perspectiva muzical-artistică proprie, prin consultarea unor surse de informații relevante din domeniul muzical-artistic. • Analizează lucrări muzicale din repertoriul specific specializării, în mod creativ și critic, cu ajutorul gândirii muzicale și cunoștințelor dobândite, corelând elementele de limbaj muzical, tehnicile de scriitură și formele muzicale identificate cu expresia muzicală.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• cunoașterea și folosirea corectă a terminologiei istoriei muzicii și a muzicologiei; • recunoașterea valorilor estetice în creațiile muzicale; • punerea în paralel a evenimentelor istorice, a evoluției și dezvoltării literaturii, artelor plastice și sculpturale cu evoluția istoriei muzicii clasice – sublinierea rolului și importanței interacțiunii acestor suprafețe artistice;
7.2 Obiectivele specifice	• parcurgerea diacronică/sincronică a principalelor epoci/stiluri de creație în Istoria muzicii; • cunoașterea curentelor, tendințelor și a stilurilor individuale; • cunoașterea lucrărilor muzicale reprezentative ale compozitorilor diferitelor epoci creatoare; • recunoașterea după audiție a lucrărilor instrumentale, camerale, simfonice sau vocal-simfonice paradigmatică din literatura muzicală; • adâncirea și sistematizarea materialului însușit în cadrul cursurilor și seminariilor;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare
1. Viața și activitatea muzicală a lui Igor Stravinsky. Cuvinte cheie: biografie, armonie, structură de formă, ritmica, caracter popular, curente, stil, caracteristici.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbattere
2. Importanța creației muzicale lui Sergei Prokofiev, Dimitri Șostakovici, Sergei Rahmaninov, Alexander Scriabin. Neoclasicism și curente moderne. Cuvinte cheie: caracter rus, neoclasicism, noutate, stileme, virtuozitate, simfonie, concert, lucrări pentru pian.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbattere
3. Importanța și creația muzicală a Grupului celor Șase (îndeosebi Darius Milhaud, Arthur Honegger, Francis Poulenc) și a lui Olivier Messiaen. Cuvinte cheie: stileme, compoziții.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbattere
4. Importanța și creația muzicală a lui Dohnányi Ernő și Kodály Zoltán. Viața și activitatea muzicală a lui Bartók Béla. Cuvinte cheie: biografie, caracter național, tradiții muzicale occidentale, stileme, compoziții.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbattere
5. Creația muzicală a lui Bartók Béla. Cuvinte cheie: caracteristici, folclor, compoziții, influențe, folclorism, expresionism, limbaj muzical, melodie, armonie.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbattere
6. Viața și activitatea muzicală a lui George Enescu.	- prelegere - demonstrație - conversație

Cuvinte cheie: biografie, caracter național și universal (german, francez), stileme individuale, violonist, pianist, dirijor, compozitor, profesor.	- brainstorming, - problematizare - dezbatare
7. Creația muzicală a lui George Enescu. Cuvinte cheie: biografie, compoziții, influențe, stil, îmbinări stilistice, caracter popular, colorit național, universalitate.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbatare
8. Creația muzicală a lui Paul Hindemith, Edward Elgar și Benjamin Britten. Cuvinte cheie: stileme, tendințe, tehnici, întoarceri, înnoiri.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbatare
9. Aleatorism. Muzica electronică. Muzica concretă. Creația muzicală a lui Pierre Schaeffer, John Cage, Edgard Varèse, Pierre Boulez și Iannis Xenakis. Cuvinte cheie: muzică experimentală, muzică electronică, muzică stohastică, forma deschisă, <i>avantgarde extreme</i> , sunet muzical – nemuzical, zgomot.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbatare
10. Modern. Postmodern. Contemporan. Cuvinte cheie: postserial, curente noi, spațiu, timp, stiluri, compozitori, lucrări.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbatare
11. Jazz. Pop. Rock. Musical. Muzica de film. Cuvinte cheie: istoric, stiluri, interpreți, trupe, creații.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbatare
14. Recapitulare.	- conversația - observația - metoda lucrării individuale/pe grupe - problematizare - dialog interactiv
8.2 Seminar	
1. Viața și activitatea muzicală a lui Igor Stravinsky. Cuvinte cheie: biografie, armonie, structură de formă, ritmica, caracter popular, curente, stil, caracteristici.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
2. Importanța creației muzicale lui Sergei Prokofiev, Dimitri Șostakovici, Sergei Rahmaninov, Alexander Scriabin. Neoclasicism și curente moderne. Cuvinte cheie: caracter rus, neoclasicism, noutate, stileme, virtuozitate, simfonie, concert, lucrări pentru pian.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația

3. Importanța și creația muzicală a Grupului celor Șase (îndeosebi Darius Milhaud, Arthur Honegger, Francis Poulenc) și a lui Olivier Messiaen. Cuvinte cheie: stileme, compoziții.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
4. Importanța și creația muzicală a lui Dohnányi Ernő și Kodály Zoltán. Viața și activitatea muzicală a lui Bartók Béla. Cuvinte cheie: biografie, caracter național, tradiții muzicale occidentale, stileme, compoziții.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
5. Creația muzicală a lui Bartók Béla. Cuvinte cheie: caracteristici, folclor, compoziții, influențe, folclorism, expresionism, limbaj muzical, melodie, armonie.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
6. Viața și activitatea muzicală a lui George Enescu. Cuvinte cheie: biografie, caracter național și universal (german, francez), stileme individuale, violonist, pianist, dirijor, compozitor, profesor.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
7. Creația muzicală a lui George Enescu. Cuvinte cheie: biografie, compoziții, influențe, stil, îmbinări stilistice, caracter popular, colorit național, universalitate.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
8. Creația muzicală a lui Paul Hindemith, Edward Elgar și Benjamin Britten. Cuvinte cheie: stileme, tendințe, tehnici, întoarceri, înnoiri.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor

	- demonstrația
9. Aleatorism. Muzica electronică. Muzica concretă. Creația muzicală a lui Pierre Schaeffer, John Cage, Edgard Varèse, Pierre Boulez și Iannis Xenakis. Cuvinte cheie: muzică experimentală, muzică electronică, muzică stohastică, forma deschisă, <i>avantgarde extreme</i>, sunet muzical – nemuzical, zgomot.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
10. Modern. Postmodern. Contemporan. Cuvinte cheie: postserial, curente noi, spațiu, timp, stiluri, compozitori, lucrări.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
11. Jazz. Pop. Rock. Musical. Muzica de film. Cuvinte cheie: istoric, stiluri, interpreți, trupe, creații.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
14. Recapitulare.	- conversația - observația - metoda lucrării individuale/pe grupe - problematizare - dialog interactiv
Bibliografie obligatorie: *** <i>IMSLP / CPDL</i> – kották *** <i>The New Grove Dictionary of Music and Musicians</i>. 2001. Macmillan Publishers. London. BURROWS, John (szerk.) 2006. <i>A klasszikus zene</i>. M-érték Kiadó. Budapest. COPLAND, Aaron 1973. <i>Az új zene</i>. Zeneműkiadó. Budapest. DIETEL, Gerhard 1996. <i>Zenetörténet évszámokban I, II</i>. Springer. Budapest. EGGEBRECHT, Hans Heinrich 2009 [német kiadás 1991]. <i>A nyugat zenéje – Folyamatok és állomások a középkortól napjainkig</i>. Typotex Kiadó. Budapest. KÓKAI Rezső – FÁBIÁN Imre 1961. <i>Századunk zenéje</i>. Zeneműkiadó. Budapest. KRÓÓ György 1973-1989. <i>A hét zeneműve</i>. Zeneműkiadó. Budapest. MICHEL, Ulrich 2003. <i>Atlasz – Zene</i>. Athenaeum 2000 Kiadó. Budapest. SALZMAN, Eric 1980 [angol kiadás 1974²]. <i>A 20. század zenéje</i>. Zeneműkiadó. Budapest. SCHOENBERG, Harold C. 2006. <i>Nagy zeneszerzők élete</i>. Európa Könyvkiadó. Budapest. STANLEY, John 2006. <i>Klasszikus zene</i>. Kossuth Kiadó. Budapest. SZABOLCSI Bence 1999. <i>A zene története</i>. Kossuth Kiadó. Budapest.	

SZITHA Tünde 1998. *A magyar zene századai*. Orfeusz hangzó zenetörténet. Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma. Budapest.

WÖRNER, Karl H. 2007. *A zene története*. Vivace Zenei Antikvárium és Kiadó. Budapest.

Bibliografie recomandată:

BECZE Szilvia 2019. *Bartók – Kodály – Dohnányi*. Holnap Kiadó. Budapest.

BENTOIU, Pascal 2005. *Breviar enescian*. Editura Universității Naționale de Muzică. București.

BÓNIS Ferenc 2011. *Élet-pálya: Kodály Zoltán*. Balassi Kiadó – Kodály Archívum. Budapest.

BREUER János 1982. *Kodály-kalauz*. Zeneműkiadó. Budapest.

DEDIU, Valentina Sandu 2002. *Muzica românească între 1944-2000*. Editura Muzicală. București.

DELIÈGE, Celestin 1983. *Beszélgések Pierre Boulezsal*. Zeneműkiadó. Budapest.

DOHNÁNYI Ilona von 2002. *Ernst von Dohnányi – A song of life*. Indiana University Press. Bloomington & Indianapolis.

DUMITRAȘCU, Ilie 2004. *Istoria muzicii românești – compendiu*. Editura Universității Transilvania. Brașov.

FRIDECZKY Frigyes 2000. *Magyar zeneszerzők*. Athenaeum 2000 Kiadó. Budapest.

GAVOTY, Bernard 2005. *Amintirile lui George Enescu* (trad. din franceză de Elena Bulai). Editura Curtea Veche. București.

KALINAK, Kathrin 2014. *Filmzene – nagyon rövid bevezetés*. MüPa Könyvek. Rózsavölgyi és Társa. Budapest.

KÁRPÁTI János (szerk.) 2011. *Képes magyar zenetörténet*. Rózsavölgyi és Társa. Budapest.

LAMPERT Vera 2005. *Népzene Bartók műveiben*. Hagyományok Háza – Helikon Kiadó. Budapest.

LÁSZLÓ Ferenc (szerk.) 1995. *A szfinx válaszol: harmincöt beszélgetés George Enescuval*. Kriterion Kiadó. Bukarest.

LENDVAI Ernő 1993. *Bartók dramaturgiája: színpadi művek és a Cantata profana*. Akkord Kiadó. Budapest.

MALCOLM, Noel 2011. *George Enescu*. Humanitas. București.

NÉMETH Amadé 1979. *Erkel*. Gondolat Kiadó. Budapest.

PONGRÁCZ Zoltán 1971. *Mai zene – mai hangjegyzírás*. Zeneműkiadó. Budapest.

PONGRÁCZ Zoltán 1980. *Az elektronikus zene*. Zeneműkiadó. Budapest.

SZOMORY György 2017. *Kis magyar zenetörténet*. Holnap Kiadó. Budapest.

SZŐLLŐSY András 1980. *Honegger*. Gondolat Kiadó. Budapest.

TALLIÁN Tibor 2015. *Magyar képek*. Balassi Kiadó. Budapest.

TALLIÁN Tibor 2016. *Bartók Béla*. Rózsavölgyi és Társa. Budapest.

VARGA Bálint András: *Három kérdés - 82 zeneszerző*, Zeneműkiadó, Budapest, 1986.

VÁZSONYI Bálint 1971. *Dohnányi Ernő*. Zeneműkiadó. Budapest.

VEDRES Csaba 2006. *Mi az, hogy könnyűzene?! Kairosz Kiadó. Budapest.*

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei, respectiv competențele pe care le formează corespund ocupațiilor pentru care sunt pregătiți absolvenții programului de studii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- A. examen: oral / de scris / proiect, etc.; - B. examen: audiere (recunoaștere de lucrări / de compozitori / de stiluri muzicale);	- problematizare - verificare - examen	40% + 30%
10.5 Seminar	- prezență activă la seminar; - C. îndeplinirea cerințelor de seminar în cadrul orelor, sau ca muncă individuală (realizarea și	- obs. continuă - portofoliu - prezentare	20%

	prezentarea temelor / lucrărilor / portofoliilor / proiectelor, etc.)		
	- D. punctaj din oficiu (1 punct)		10%
10.6 Standard minim de performanță			
- prezență activă la problematizarea și dezbateră subiectelor noi (curs), respectiv la prelucrarea lor prin teme / proiectele de seminar (seminar) – la min. 75% din ore; - realizarea tuturor (100%) activităților și temelor de seminar reprezintă condiție obligatorie la prezentarea la examen (din cadrul sesiunii); - realizarea a min. 50% din punctajul fiecărui (separat) tip de examen (enumerate anterior sub A, B și C)			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
							

Data completării

17 septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

dr. Fekete Miklós

Semnătura titularului de seminar

dr. Fekete Miklós

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament